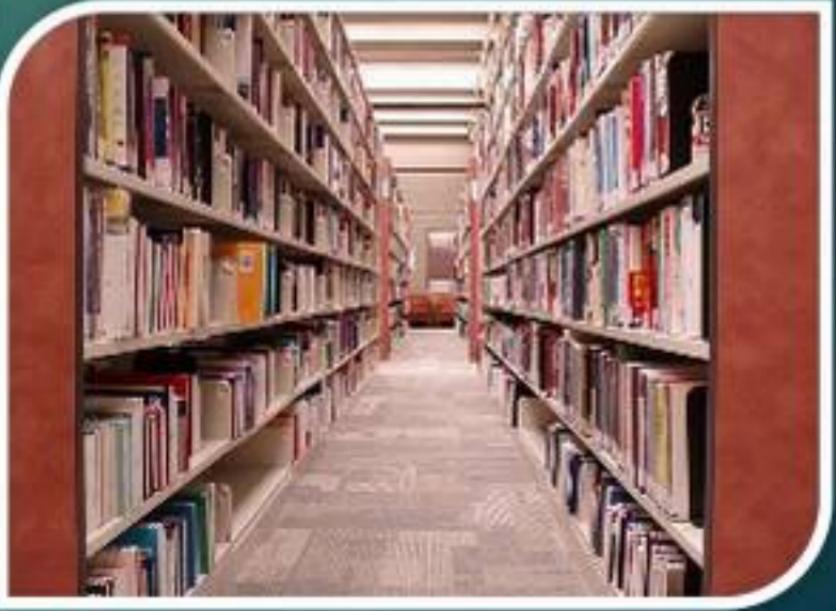
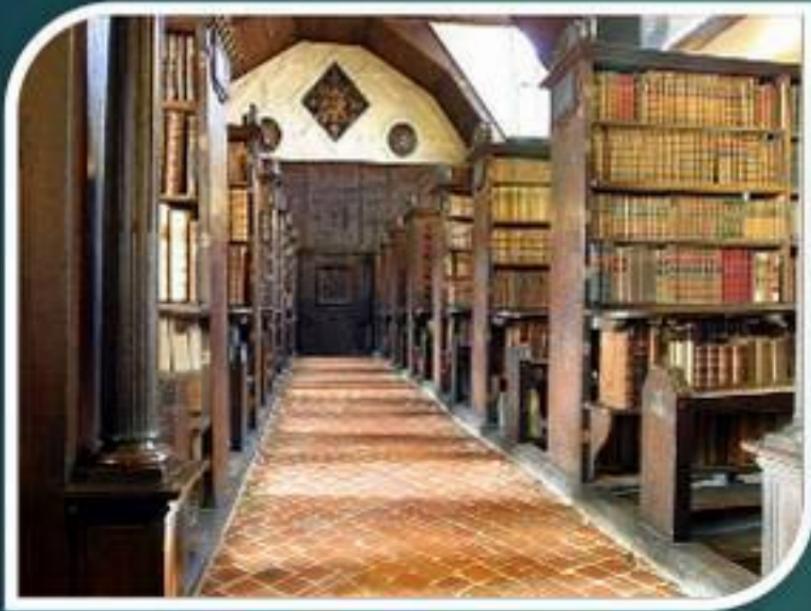

**Бібліотека - світ нових
можливостей**

► Бібліотека або книгозбірня (грец. βιβλιον — книжка і θηκη — сховище, скриня) — культурно-освітній заклад, що здійснює збирання друкованих і рукописних матеріалів, проводить їх опрацювання і відображення у каталогах, організовує відповідне їх зберігання, збереження і обслуговування ними читачів.

Стародавні бібліотеки

- ▶ Першою відомою бібліотекою можна вважати храм в [Ніппурі](#). У храмовій школі, т. зв. е-дубі («будинок табличок»), була знайдена Ніппурська бібліотека: понад 30 000 табличок з адміністративними, юридичними, медичними, літературними та історичними текстами, багато з яких досі не опубліковані.
- ▶ Бібліотеки були відомі ще в стародавньому світі ([Асирія](#), [Єгипет](#), Китай). Найдавніша з них — [клинописна Бібліотека Ашшурбаніпала в Ассирії](#) (7 ст. до н. е.), а найбільша — [Александрийська бібліотека](#), в якій були зібрані рукописні книги античного світу (3 ст. до н. е.); вона була частиною комплексу *mouseion* (музей). До комплексу входили житлові кімнати, столові приміщення, приміщення для читання, ботанічний і зоологічний сади, обсерваторія і бібліотека. Пізніше до нього були додані медичні та астрономічні інструменти, спудала тварин, статуї й погруддя, які були використані для навчання. У *mouseion* входило 200 000 папirusів в Храмі (майже всі бібліотеки античності були при храмах) і 700 000 документів в Школі. Музей і велика частина Олександрийської бібліотеки були знищенні приблизно в 270 році нашої ери. Іншою визначальною бібліотекою античності була [Пергамська бібліотека](#).
- ▶ У древній Греції перша публічна бібліотека була заснована в Гераклії тираном Клеархом (IV століття до н. е.)
- ▶ Відомості про бібліотеки у [Хорезмі](#) належать до 3-го

- ▶ Для багатьох людей поняття бібліотеки вже зараз асоційоване не з установами, що видають книги напрокат, а з онлайновими базами даних, що містять електронні тексти. Цей тренд очевидний і неминучий, а деякі радикально налаштовані "прогресисти" вважають, що місця для "офлайнових" бібліотек в майбутньому і зовсім не залишиться. Більшість експертів, проте, вважає, що традиційні бібліотеки збережуться як клас, хоча і зазнають істотних змін.

Всеохоплююча система пошуку

Сьогодні, щоб знайти необхідну книгу або статтю в електронному форматі, часто потрібно перерити безліч сайтів (у тому числі сумнівного змісту).

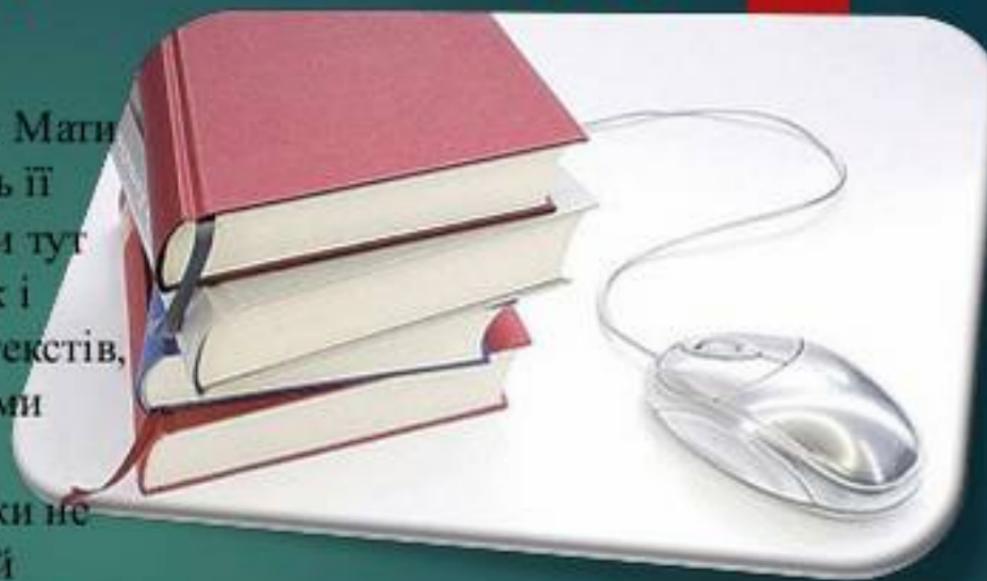
І навіть при цьому немає гарантії успіху. Тим часом, можливо, зовсім не обов'язково концентрувати весь світовий книжковий фонд в єдиному цифровому сховищі.

Інформація цілком може зберігатися на безлічі бібліотечних серверів, розкиданих по всій земній кулі, але при цьому індексуватися єдиною загальнодоступною пошуковою системою, здатною видати потрібні дані на першій же сторінці. Пошукові системи загального призначення на зразок Google впевнено рухаються в цьому напрямку, хоча і далекі поки що від ідеалу.

Автоматизований переклад та інтерпретація

Доступ до всіх знань світу – ще не все. Мати доступ до інформації та можливість її споживати – не одне і те ж. Бар'єрами тут можуть стати як незнання мов, так і нерозуміння читачем спеціалізованих текстів, наприклад, насичених професійними термінами.

Сучасні сервіси онлайн-переказів поки не годяться для художніх творів, та й “технічний” симболовий переклад добре працює не для всіх мовних пар. Втім, прогрес технологій дозволяє сподіватися, що вже в найближчому майбутньому кожен з нас зможе насолоджуватися як віршами на суахілі, так і медичними трактатами давньогрецькою.

Мультиформатне медіасередовище

Говорячи про бібліотеку, ми традиційно маємо на увазі сховище насамперед текстів. Між тим, в сучасному світі накопичується все більше мультимедійної інформації – зображень, аудіо- і відеозаписів. Логічно припустити, що в бібліотеці майбутнього дані в різних форматах будуть органічно ув'язані. Наприклад, користувачеві, що шукає “Код да Вінчі” буде запропонованій не тільки текст кінотвірчості в електронному форматі, а й ілюстрований путівник до неї, одноіменний фільм, аудіокнига, форуми фан-клубу читачів і т.д. А якщо якийсь твір ще не було переведено у формат аудіокниги професійними акторами, то автоматизована система (в “хмарі” або на персональному рідері) зробить це, причому не бенгежачи монотонністю “машинного озвучування”.

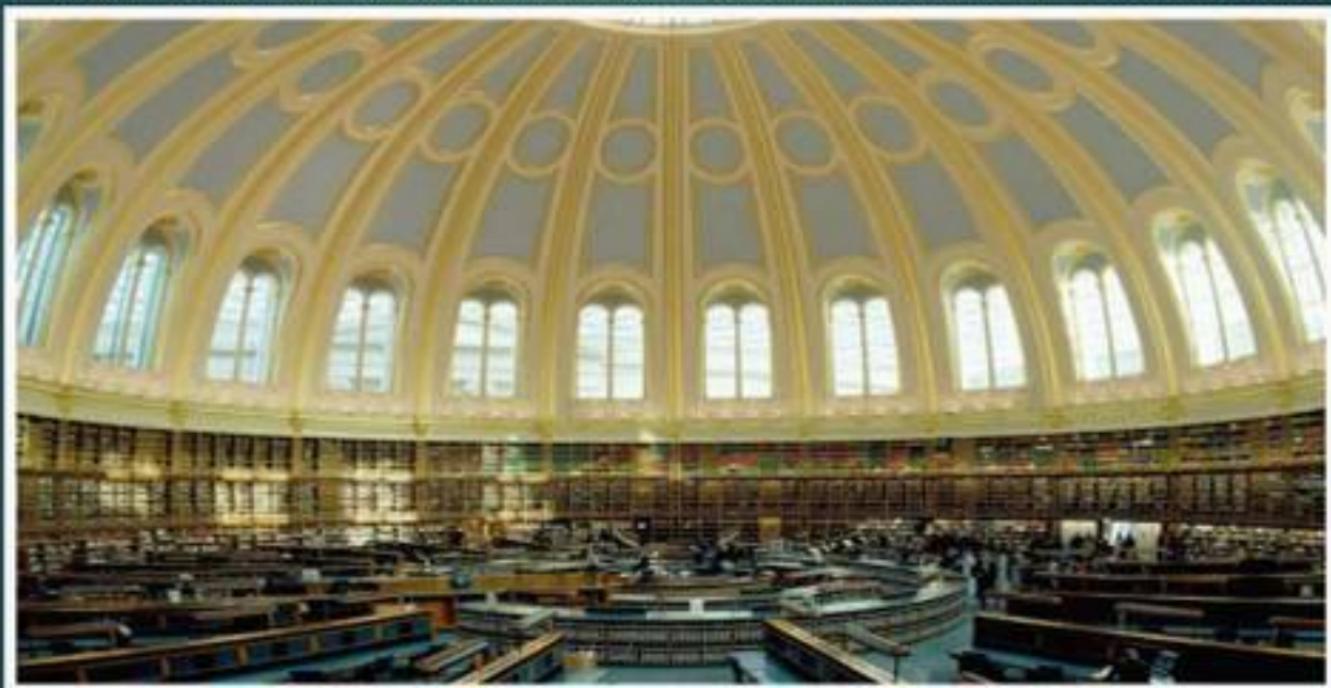
Персональний пристрій читання

Сьогодні ми читаемо електронні книжки на безлічі різних екранів: персонального комп'ютера, рідера, смартфона, планшета. Проте з часом ці пристрої стають все більш схожі між собою. Просунуті спеціалізовані "читалки" вже мало відрізняються від планшетів: той же кольоровий екран з підтримкою відео, потужний процесор, бездротові інтерфейси, можливість установки додаткових програм ... Кордон між смартфоном і планшетом для пристрій з діагоналлю екрана в 5-6 дюймів провести ще важче. А дійсно "персональним" комп'ютером для багатьох людей поступово стає планшет, замінюючи традиційні десктопи і ноутбуки. Ймовірно, в найближчому майбутньому роль книги для більшості людей стане виконувати якийсь універсальний персональний комунікатор, який поєднав також "професій" комп'ютера, телефону, навігатора, електронного гаманця, зв'язки ключів, персонального лікаря і т.п.

Бібліотека-музей

В епоху гаджетів і електронних носіїв інформації паперові екземпляри книг, ймовірно, залишаться тільки в нечисленних офлайн-бібліотеках. А самі бібліотеки еволюціонують у якусь подобу музеїв, де можна познайомитися з "справжніми паперовими книгами", доторкнутися до них, відчути особливий "бібліотечний" запах і атмосферу. Письменник Павло Крусанов, наприклад, вважає, що традиційний формат збережуть тільки бібліотеки державного значення, де будуть зберігатися рідкісні видання, а книга стане особливо цінним об'єктом, документом епохи.

Мультимедійний центр

Високотехнологічні засоби візуалізації – наприклад, сферичні проекційні екрани, просунуті системи доповненої реальності, голографічні проектори – поки занадто складні і навряд чи стануть повсякденними предметами побуту в найближчі роки. Але те, що надто дорого для приватного застосування, може виявитися цілком прийнятним для публічних установ, у тому числі бібліотек. Витончені технології візуалізації можуть бути корисні для відображення різноманітного мультимедійного контенту – від інтерактивних об'ємних карт Землі або космічного простору до 3D-моделей знаменитих архітектурних споруд.

Сховище відчуттів

Це, по суті, розвиток ідеї мультимедійної бібліотеки, де інформацію можна сприймати не тільки візуально або на слух, але і за допомогою всіх п'яти органів чуття.

Так, наприклад, ресторатори зможуть приходити в таку “супербібліотеку” за ідеями нових страв (щоб продегустувати колекцію еталонних смаків, не буде потрібно довго сидіти з потрібними інгредієнтами), а парфумери – за каталогом запахів.

Клуб живого спілкування

Подібний формат вже набуває поширення в світі. З місця, куди люди приходили за інформацією, бібліотеки поступово перетворюються на місця "зустрічей за інтересами". Затишні зали з книжковими стелажами, м'якими кріслами, де можна відпочити від міської суети, випити кави, поспілкуватися з друзями, і знайти нових знайомих поступово привертають все більше людей, втомлених від знеособленого спілкування в інтернеті.

